

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

MAHETOOTMISE VÄLJAKUTSED

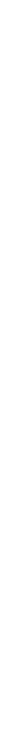

RAIMOND PIHLAP (WIRU VILI TÜ)

KONVERENTS MAHETURG 2020

14.10.2020

KUST ME
TULEME?

Mahetoetused eelnevatel MAK perioodidel

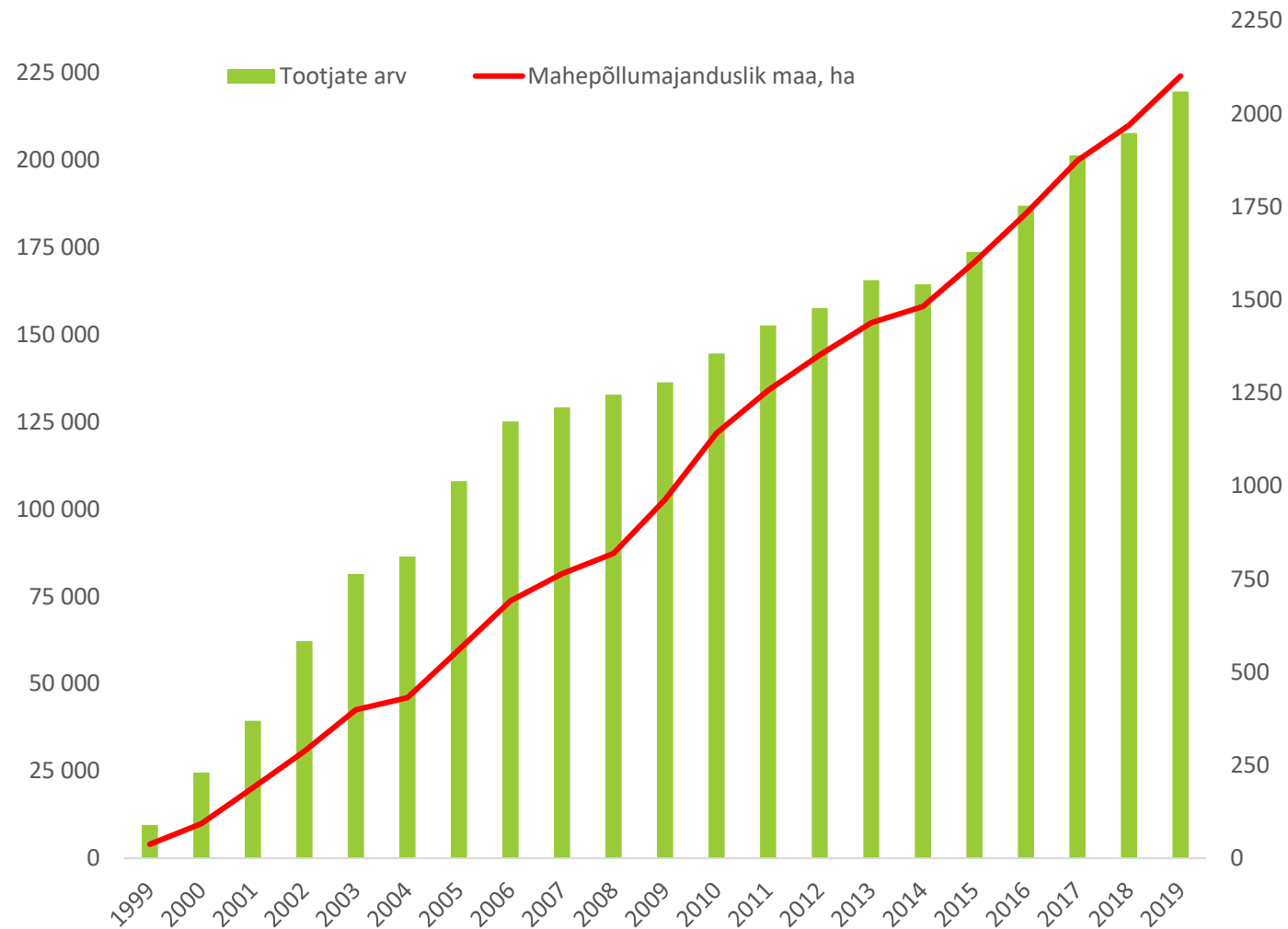

MAK 2004–2006

- Perioodi mahetoetuste eelarve ca 13 miljonit
- Toetusmäärad
  - püsirohumaa 73,88 EUR/ha aastas
  - teravilja, kaunvilja, kuni kaheaastase külvikorras oleva rohumaa 96,89 EUR/ha aastas
- TULEMUS: 2006. aastal mahepind 65 830 ha

MAK 2007–2013

- Perioodi eelarve ca 74,5 miljonit
- Toetusmäärad
  - püsirohumaa 76,69 EUR/ha aastas
  - teravilja, kaunvilja, kuni kaheaastase külvikorras oleva rohumaa 119,20 EUR/ha aastas;
- TULEMUS: 2013. a mahepind 125 991 ha
(ca 2x pinna suurenemine)

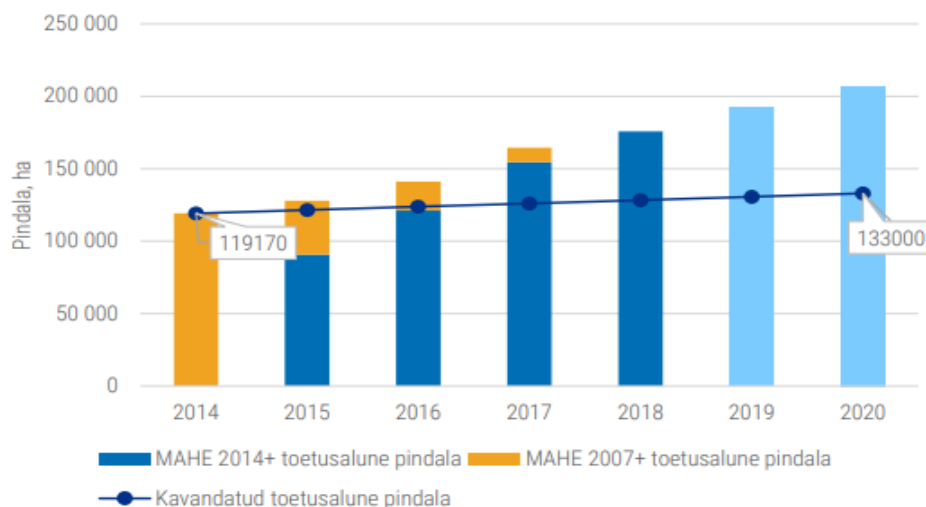
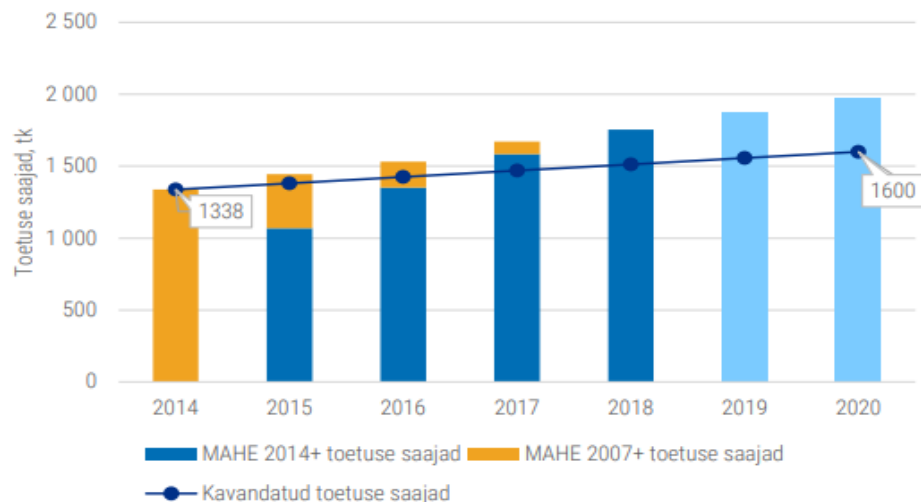

Allikas: Mahepõllumajanduse register (PMA)

Mahepõllumajandus-
maa pindala (ha) ja
mahetootmisega
tegelevate ettevõtete
arv 1999–2019

MILLINE ON
HETKESEIS?

Allikas: Maaeluministerium „Eesti maaelu arengukava 2014–2020 meetme 11 “Mahepõllumajandusliku tootmise toetus” I–IV taotlusvooru rakendusanalüüs” (2020)

Mahetoetused täna

MAK 2014–2020

- Perioodi mahetoetuste eelarve prognoos 100 miljonit
- Toetusmäärad
  - püsirohumaat 25 EUR/ha aastas
  - Teravili, kaunvili 125 EUR/ha aastas
  - Külvikorras olev rohumaat 80 EUR/ha aastas
- HETKEOLUKORD: 2019. a mahepind 220 737 ha
  - Pind suureneb, aga eelarve piiratuse tõttu ei saa võtta uut 5-aastast mahetoetuse (MAH) kohustust

Ekspordi arengud

- Wiru Vili TÜ maheterminal Avinurmes – 2013. aasta
- Tartu Milli kaeraliin Dobeles – 2015. aasta
- Baltic Agro Jõõpre maheterminal – 2016. aasta

- Peame jätkama seni ülesehitatu realiseerimisega!

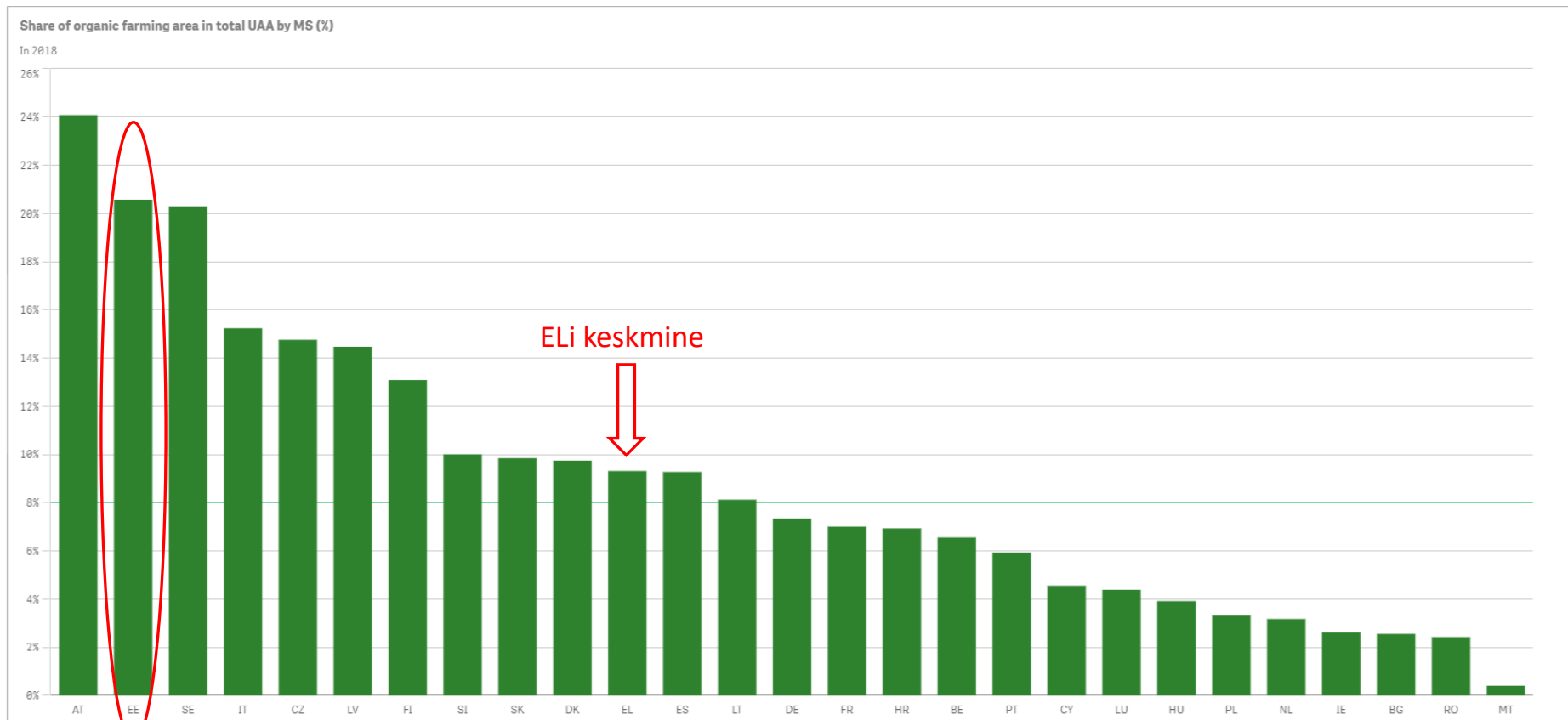
Wiru Vili TÜ maheterminal Avinurmes

OLUKORD
EUROOPAS?

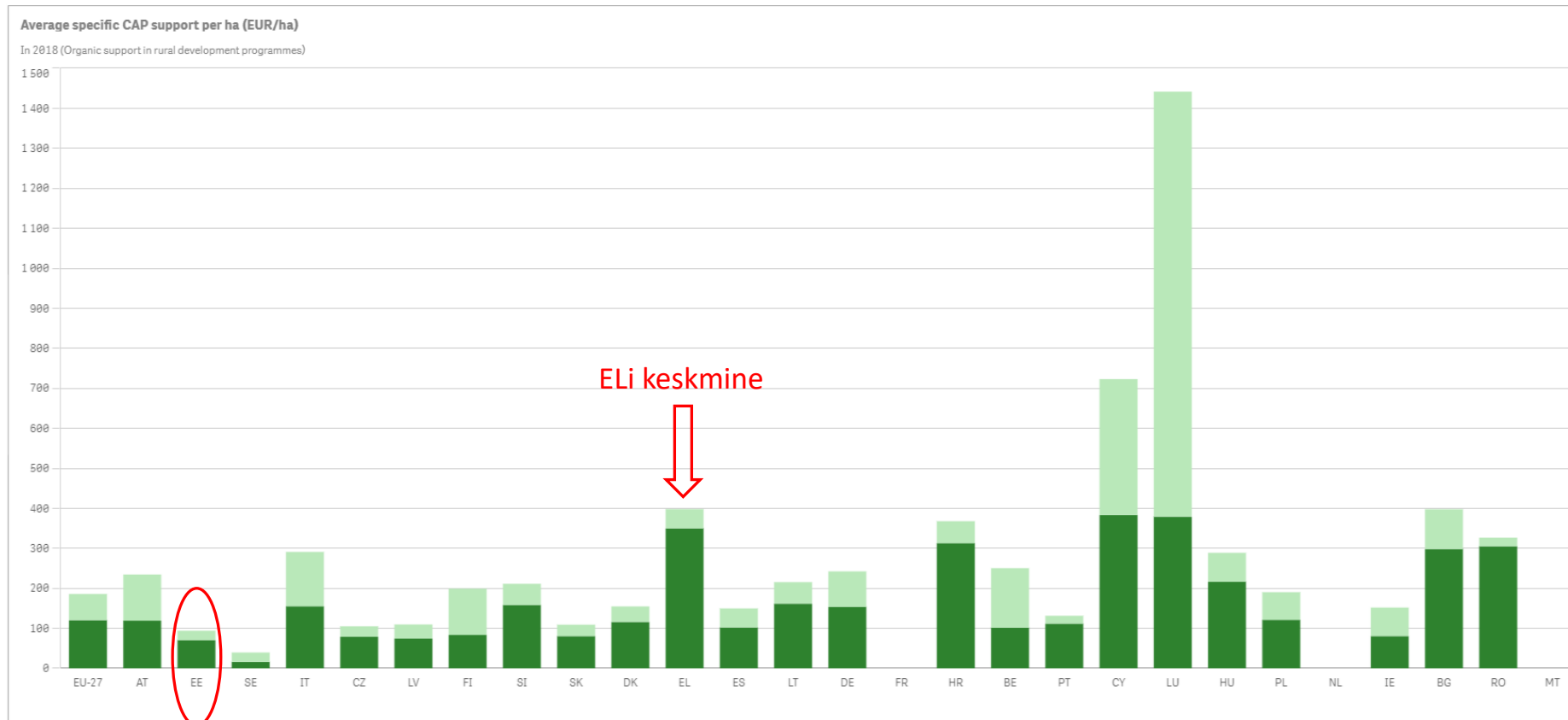

Mahepõllumaa pind ELis 2018.a

Allikas: European Commission Agri-food Data Portal

ÜPP keskmine mahetoetus (EUR/ha) ELis 2018. a

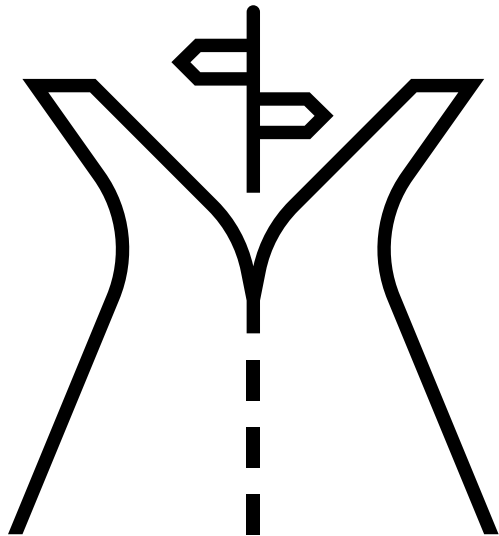
Allikas: European Commission Agri-food Data Portal

KUIDAS EDASI?

Mahepind hakkab vähenema?

- Maheteraviljakasvatus ei ole majanduslikult hetkel jätkusuutlik
  - Kultuuride rukis, nisu ja oder puhul **mahehind = tavahind**
  - Väike toetuste vahe
    - Toetuste vahe katab tavatoomises nt 500kg nisu enamsaaki
  - Kõige madalam mahetoetus ELis
- **Mahetootjad tavatootjaks?**

Mahetootjate arv tegevusalade lõikes

Allikas: PMA Mahepõllumajanduse register (09.10.2020 seisuga)

ELi strateegia „Talust Taldrikule“

- EL rohelepe **nurgakivi** koos elurikkuse strateegiaga
  - Rohelepe: saavutada ELis kliimanetraalsus 2050. aastaks
- Eesmärk: üleminek kestlikule toidutootmisele ja tervisliku toitumise soodustamine
  - Toidutootmise ja põllumajanduse keskkonnamõju vähendamine, sh kliimamuutuste leevendamine ja elurikkuse säilitamine
  - Globaalne üleminek jätkusuutlikule tootmisele
  - Tervisliku toidusüsteemi tagamine, sh ühtse toidumärgistuse süsteemi välja töötamine
- 2030. aastaks seatud eesmärgid:
  - Vähendada keemiliste pestitsiidide kasutamist ja nendega seotud riski 50%
  - Vähendada toitainete kadu vähemalt 50% ja väetiste kasutamist vähemalt 20%
  - Vähendada antibiootikumide kogumüüki ELis 50%
  - **Suurendada mahepõllumaa osakaalu vähemalt 25%-ni**

climate
footprint

global
transition

new
opportunities

resilience

Kas oleme eestvedajad või sabas sörkijad?

- Uus eelarve periood peab arvestama ELi 2030. aasta eesmärke
- Uued ärivõimalused:
  - Kestlik toidutarne ahel – võimalus olla maailmas eestvedajad!
  - Süsiniku sidumine
  - Ringmajandus – bioväetis, proteiinsöödad, biokemikaalid, biogaas
  - ELis kasvatatud taimsed valgud
  - Teadusuuringud ja innovatsioon
  - Kapital muutub roheliseks
- Mida soovib tarbija?

TÄNAN
TÄHELEPANU
EEST!